

Københavns Universitet

Hvor stort kan det blive? Ikke meget større end Ludvig Holberg

Blicher, Henrik

Publication date:
2018

Document Version
Også kaldet Forlagets PDF

Citation for published version (APA):
Blicher, H. (2018, nov 19). Hvor stort kan det blive? Ikke meget større end Ludvig Holberg: I føljetonen om personerne bag mødelokalnavne på NorS er vi nu nået til Ludvig Holberg.

Ludvig Holberg

Hvor stort kan det blive? En kollega, Johan Ludvig Heiberg, kaldte ham i 1830'erne for stifteren af vor litteratur og et par år senere for vor nationaleste Forfatter. Vores litteratur, vores forfatter. Kan den slags betegnelser stikkes? Det lykkedes for en anden kollega, Georg Brandes, da han i 1884 fastslog, at Holberg ikke var national, han var Nationen slet og ret. Ludvig Holberg er en af de helt store danskere.

Selv lagde han heller ikke fingrene imellem eller satte sit lys under en skæppe. Med udansk ubeskyldighed mente han, at vi (i majestætisk pluralis) og vores skuespil har gjort en forskel:

"Jeg vil ikkun alleene sige dette, at vore Danske Skuespill have omstøbt disse Rigers Almue ligesom udi en anden *Form*, og lært dem at *raisonnere* om Dyder og Lyder, hvorom mange tilforn havde kun liden *Idée* ..."

Men vi plejer at give ham ret. Alene skuespillene kunne give ham retten til mere end en fast siddeplads foran Det Kongelige Teater. Så sent som i tirsdags belærte jeg et hold tilvalgsstuderende om, at Holbergs uforbeholdne selvros stort set matcher en verdensberømt definition på oplysning:

"Oplysning er menneskets udtræden af dets selvforskyldte umyndighed ... *Sapere aude!* [som er latin og betyder: hav mod til at betjene dig af din egen forstand] er altså oplysningens valgsprog!"

I denne lille invitation til individuel myndighed og ansvar sammenfattede Immanuel Kant oplysningen på et tidspunkt, hvor århundredet var ved at løbe ud og den franske revolution stod for døren.

Holbergs brugte humor for at gøre os myndige og ansvarlige. Sådan forgylder apotekeren sine piller, sagde han. Det er vores egne naragtigheder, vi skal få øje på oppe på scenen. Eller i Niels Klim (ham på væggen i mødelokalet), der på sit livs rejse klynger sig til sit eksamensbevis fra Københavns Universitet.

Henrik Blicher